

nenahradiitelná škoda. Soud první stolice návrhu vyhověl, rekursní soud návrh zamítl. Důvody: § 42 ex. ř. vypočítává případy, v nichž může být exekuce odložena. Důvod odkladu uplatněný dlužníci nelze však podřadit pod žádný z těchto případů, ježto žaloba se domáhá jen určení povinnosti dlužnice jako nájemnice, týká se tudíž předpokladu, jenž by nemohl nic změnit na účinnosti exekučního titulu, i kdyby bylo žalobě vyhověno, zejména nemohl by exekuční titul zbavit účinnosti. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí o žalobě nemůže mít vliv na plnění, nebylo vyhověno návrhu na odklad exekuce.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Názor dovolacího rekursu, že důvody pro odklad exekuce nejsou v § 42 ex. ř. uvedeny výčetmo, jest mylný a stačí vývody stěžovatelčiny o této právní otázce odkázat k podrobným důvodům rozhodnutí sb. n. s. 4974 a k ustálené judikatuře nejvyššího soudu. Ježto navrhovatelka opírala návrh na odklad exekuce o žalobu u okresního soudu podanou, bylo soudům zkoumati, zda tato žaloba jest skutečně žalobou v § 42 ex. ř. předpokládanou, a rekursní soud správně vystihl v napadeném usnesení, že této povahy nemá, ježto jde o žalobu určovací, která nečeí proti exekučnímu titulu, podle něhož exekuce vyklizením byla povolena, a nedomáhá se jeho neplatnosti nebo bezúčinnosti ani nepřípustnosti povolené exekuce, což i dovolací rekurs připouští, doličuje, že teprve nová budoucí žaloba o obnovu řízení, podle § 530 čís. 7 c. ř. s. by mohla dosíci zrušení exekučního titulu. Jest tudíž dovolací rekurs nedůvodný a nezpůsobilý zvrátití správné odůvodnění napadeného usnesení, k němuž se jinak odkazuje.

Čís. 9122.

Výklad pensijního normálu zřízenců Harrachovských ze dne 1. ledna 1836 a ze dne 7. června 1921.

Harrachovské pensijní pojištění není akcesoriem pojištění u Všeobecného pensijního ústavu. Nárok Harrachovských zaměstnanců na pensii není závislým na přiznání pense Všeobecným pensijním ústavem.

Nárok na pensii nevzniká jen při dosloužení 40 let nebo při dřívější invaliditě, nýbrž přísluší i těm úředníkům a zaměstnancům, kteří odsloužili 10 let a odešli ze služby nedobrovolně, aniž byli disciplinárně propuštěni.

Zaměstnanec, vystoupivší ze služby a mající nárok na pensii, nepozbývá tohoto nároku tím, že jest po svém vystoupení jinde ve službě.

(Rozh. ze dne 22. srpna 1929, Rv I 599/29.)

Manžel žalobkyně byl od r. 1894 ve službách býv. hraběte Harracha. Od 1. ledna 1925 převzal žalované společenstvo bývalé harrachovské

zaměstnance do svých služeb podle kolektivní smlouvy úřednictva a zřízenectva cukrovarnického a podle pensijního normálu Harrachovského. Po zrušení cukrovaru vypovědělo žalované společenstvo dnem 30. června 1925 manžela žalobkyně ze služeb. Žalobkyně, jako postupitelka nároku svého manžela, domáhala se na žalovaném společenstvu placení výživného, tvrdíc, že její manžel byl žalovanou stranou z jejich služeb bez jakéhokoliv zavinění propuštěn bez ohledu na to, zda a kde jest nyní zaměstnán. **Procesní soud první stolice** žalobu zamítl. **Důvody:** Rozhodnutí v této právní rozeprá tkví podle názoru soudu v posouzení sporné právní otázky, zda manžel žalobkyně, Matěj S., tím okamžikem, kdy byl propuštěn ze služeb cukrovaru, nabyl nároku na pensi podle Harrachovského pensijního normálu, a ve zjištění, kdy vlastně vzchází oprávněným osobám nárok na pensijní zaopatření podle tohoto normálu. V tom směru jest soudu zkoumati povahu tohoto pensijního zaopatření. Pensijní zaopatření, kterého se zaměstnancům na Harrachovských velkostatech dostávalo podle ustanovení pensijního normálu, bylo podle zřejmého úmyslu a podle vůle majitelů Harrachovských panství, jakž vysloveno v § 3 normálu z roku 1836, odměnou těm služebníkům, kteří ve služebním poměru byli věrní, poctiví a horliví a kteří si tím získali zásluhy o majitele panství. Účelem bylo zajistiti takovýmto služebníkům zaopatření pro případ stáří nebo pro případ, že by se stali k práci neschopnými (invalidita). Toto pensijní zaopatření bylo uskutečněno v době, kdy nebylo veřejnoprávního zařízení, z něhož by zaměstnanci ve stáří nebo při invaliditě došli aspoň částečného zaopatření, jako dnes jest ústav pensijního pojištění. Když však zákonem ze dne 5. února 1920 bylo zavedeno zákonné pensijní pojištění a existence soukromoprávních ústavů pro pensijní zaopatření byla znemožněna, převedena byla pensijní reserva Harrachovská na všeobecný pensijní ústav v Praze, který se stal nyní nositelem závazků a práv, jež proti majitelům Harrachovských velkostatků příslušely dosud všem resolučně přijatým zaměstnancům na velkostatech těch z důvodů pensijního zaopatření podle Harrachovského pensijního normálu z roku 1836. Avšak tehdy se objevilo, že touto přeměnou pensijního zaopatření podle Harrachovského normálu na zákonné pensijní pojištění zaměstnanci Harrachovští byli by zkráceni ve svých nabytých právech, jednak by někteří zaměstnanci byli zkráceni tím, že doba služby, ztrávená ve službách Harrachovských před 1. lednem 1909 by u nich nebyla vzata v úvahu pro vyměření pensijních požitků, jednak výše těchto pensijních požitků podle všeobecného veřejnoprávního pojištění byla by nižší, nežli pensijní zaopatření podle Harrachovského normálu. K vůli odstranění těchto nesrovnalostí vydal Otto Harrach dne 7. června 1921 nový pensijní normál, dohodnuv se před tím s organisacemi zaměstnanců. Taková jest geneze Harrachovského pensijního normálu a z ní vysvítá též účel, jehož jím mělo podle vůle účastníků býti dosaženo. Pensijní požitky podle Harrachovského normálu měly býti zajištěny Harrachovským zaměstnancům jakožto nadlepšení pensijního zaopatření, příslušejícího jim podle zákonného pensijního pojištění, jejich pensijní nároky neměly býti

novou úpravou zhoršeny a jejich příznivější postavení proti pojištěncům Všeobecného pensijního ústavu mělo jim býti zachováno. Pensijní požitky podle Harrachovského normálu měly tvořiti vyrovnávací kvotu, jež by jim hradila rozdíl mezi pensijním zaopatřením podle ustanovení nového pensijního zákona a dřívějším, pro ně příznivějším a výhodnějším pensijním zaopatřením podle ustanovení Harrachovského normálu z roku 1836. Tato povaha pensijního zaopatření podle Harrachovského normálu z roku 1921 vyplývá jasně z ustanovení čl. 3. tohoto normálu, podle něhož se od pensijních požitků podle tohoto normálu vyměřených odečtou požitky zaměstnanci vyplácené Všeobecným pensijním ústavem a teprve zbytek má býti vyplácen z Harrachovského soukromoprávního pensijního zařízení, pokud se týče z důchodů majetkových objektů Harrachovských. Nároková hodnota těchto požitků měla býti technicky vypočítána a knihovně zajištěna. Všichni dosud resolučně nepřijatí, nýbrž teprve budoucně do Harrachovských služeb vstoupivší zaměstnanci odkázáni jsou jedině na zákonné pojištění u Všeobecného pensijního ústavu v Praze, pokud se ve výjimečných případech nepovolí něco jiného. Zejména z tohoto ustanovení normálu vyplývá zřejmě povaha tohoto pensijního zaopatření jakožto nadlepení všeobecného zákonného pojištění pro staré zaměstnance velkostatků Harrachovských, kteří již nabyli práv z Harrachovského normálu pensijního z roku 1836. Pensijní zaopatření má jim býti ze soukromého Harrachovského jmění poskytováno vedle a jako přídavek k pensijním požitkům, vypláceným jim Všeobecným pensijním ústavem. Jeví se tudíž pensijní zaopatření podle Harrachovského normálu býti proti Všeobecnému zákonnému pensijnímu pojištění povahy akcesorní a nutno je v tomto smyslu posuzovati. Rozhodnouti jest nyní otázku, kdy a kterým okamžikem napadá oprávněným nárok na toto pensijní zaopatření. Podle ustanovení zákona ze dne 1. července 1914, čís. 138 ř. zák. má pojištěnec nárok: 1. bez ohledu na věk: na invalidní rentu, stane-li se nezpůsobilým k výdělku, za něhož se pokládá i ten, kdo dosáhl 65 roků života, není-li ve služebním poměru povinném pojištěním, 2. na rentu starobní po 480 (420) příspěvkových měsíců a po dokonání 70 (65) roků života, podle toho, zda jde o mužského či ženského pojištěnce, jsou-li splněny i ostatní podmínky. Podle Harrachovského normálu nabývají nároku na pensijní zaopatření zaměstnanci na Harrachovských velkostatech a industriích v případě nezaviněné neschopnosti ke službě neb odsloužením čtyřicetileté služby v Harrachovských službách; při tom pro výměru požitků platí po 10 letech 40% základu a pro každý další rok o 2% více. Podle toho nenabyl Matěj S. nároku na pensijní požitky ani ve smyslu ustanovení zákona o pensijním pojištění — žalobkyně uvádí, že pensijní ústav jejímu manželi nic nevyplácí, — ani podle ustanovení Harrachovského normálu, neboť není ani neschopným ke službě, ani nedovršil čtyřicet let služby, zejména též nebyl by dovršil v den podání žaloby čtyřicet let služby ani v tom případě, kdyby byl zůstal nadále v Harrachovských službách, z nichž byl bez jakéhokoliv svého zavinění propuštěn. Jest též přihlédnouti k povaze pensijního zaopatření jako takového, které má býti zajištěním osob k práci neschop-

ných pro stáří nebo z jiného důvodu, což v případě Matěje S-a nepřichází v úvahu. Pokud žalobkyně poukazuje k tomu, že Matěj S. byl ze služeb Harrachovských, pokud se týče žalované strany bezdůvodně propuštěn, čímž pozbyl postavení, které mu na celý život zajišťovalo slušnou a jistou existenci, a pokud podpírá, dovolávajíc se zásad slušnosti, svůj nárok touto okolností, jest v této souvislosti poukázati k tomu, že Matěj S. je od 1. ledna 1925 v aktivní službě jako úředník u Sdružení cukrovarů, kteréžto nové místo mu opatřila žalovaná strana. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d uznal podle žaloby.

D ů v o d y:

Odvolací soud ve shodě s prvním soudem zamítl žalobu na zaplacení zadrželé pense za léta 1925 až 1927, která podle tvrzení žalobkyně přísluší jejímu muži Matěji S-ovi jako bývalému úředníku na statcích Harrachovských a která by, jak se strany shodly, činila ročně 11.825 Kč, vycházejí především z názoru, že Harrachovské pensijní pojištění, na němž jest uplatňovaný nárok na pensi budován, jest podle pensijních normálů ze dne 1. ledna 1836 a ze dne 7. června 1921, na nichž se ono pojištění zakládá, jen akcesoriem, dodatkem k pensijnímu pojištění u Všeobecného pensijního ústavu, takže nárok na pojištění úředníkům a zřízencům Harrachovským přísluší jen, když jim Všeobecný pensijní ústav pensi přizná a že tedy požadovaná pense Matěji S-ovi, pokud se týče žalobkyni, jíž nárok postoupil, nepřisluší, ježto Všeobecný pensijní ústav pensi Matěji S-ovi nepřiznal. Dalším důvodem, pro který nižší soudy žalobní nárok zamítly, jest, že pensijní normál ze dne 1. ledna 1836, pokud se týče zákony ze dne 14. května 1896, čís. 74 ř. z. a ze dne 17. prosince 1919, čís. 2 sb. z. a n. z roku 1920, které byly normálem ze dne 7. června 1921 pro úředníky a zřízence na statcích Harrachovských zavedeny, přiznávají prý pensi úředníkům a zřízencům, když buď dosloužili určený počet let (40) nebo se dříve stali invalidními, kdežto u Matěje S-a žádný z těchto případů, jak je nesporno, nenastal. Konečným důvodem pro zamítnutí žaloby v nižších stolicích bylo, že Matěj S., vystoupiv ze služeb u Harracha, pokud se týče u žalovaného společenstva, jež převzalo od Harracha podnik, u něhož Matěj S. sloužil, s převzetím pensijních povinností, jest v činné službě. Z těchto pro zamítnutí žaloby uvedených důvodů nelze souhlasiti se žádným. Pensijní pojištění Harrachovské, zakládající se, jak řečeno, na pensijních normálech ze dne 1. ledna 1836 a ze dne 7. června 1921, není jen akcesoriem pojištění u Všeobecného pensijního ústavu, takže by nárok na pensi z Harrachovského pojištění byl závislým na přiznání pense od Všeobecného pensijního ústavu. Harrachovské pojištění jest podle doby svého vzniku, podle smyslu a i doslovu dotyčných pensijních normálů pojištěním samostatným a pojištění u Všeobecného pensijního ústavu, pokud se týče přiznání pense u tohoto ústavu má jen ten význam, že se Harrachovskému pojištěnci sráží, co na pensi dostává od Všeobecného pensijního ústavu, pokud se týče, že se mu, má-li pensi i od tohoto ústavu, jen do-

pláci, oč je pense Harrachovská vyšší. Jen tento smysl má výhrada čís. 3 normálu ze dne 7. června 1921, která zní, že se od pensijních požitků vyměřených podle tohoto pensijního normálu, odečtou požitky vyplácené zaměstnanci všeobecným státním ústavem a že zbytek bude vyplácen ze soukromoprávního Harrachova pensijního zařízení, pokud se týče z důchodů jeho majetkových objektů. Dovození, jak učinily nižší soudy, z tohoto ustanovení akcesornost Harrachovského pojištění nelze. Jest mylným názor nižších soudů, že podle pensijních normálů Harrachovských a podle zákonů čís. 74/1896 a čís. 2/1920 přísluší pensijní nárok jen v případě dosloužení ustanoveného počtu let (40) nebo v případě dřívější invalidity. Ustanovení pensijního normálu ze dne 1. ledna 1926, přiznávající pensi jen pro případ neschopnosti ke službě, bylo změněno, pokud se týče nahrazeno pensijním normálem ze dne 7. června 1921, a to jeho ustanovením, že se normy platné podle zákonů ze dne 14. května 1896, čís. 74 ř. zák. a ze dne 17. prosince 1919, čís. 2 sb. z. a n. z roku 1920 pro státní zaměstnance rozšiřují také na úředníky a zřizovatele Harrachovské. Podle těchto norem nepřisluší nárok na pensi jen zaměstnancům, kteří stanovený počet let (40) dosloužili nebo dříve pro invaliditu ze služby odešli, nýbrž i těm úředníkům a zřizovatelům, kteří odsloužili 10 let a odešli ze služby nedobrovolně, aniž byli disciplinárně propuštěni. Tak rozuměti jest ustanovením §§ 1—3 zákona ze dne 14. května 1896, čís. 74 ř. zák., které tu přicházejí v úvahu. Podle těchto §§ najmě podle § 1 přísluší zásadně nárok na pensi po 10 letech služby, v případě invalidity podle § 2 již po 5 letech a zaměstnanec nedobrovolně, však nikoli z trestu před ukončením 10 služebních let vystoupivší má (§ 3) nárok na odbytné. Z toho, že zákon v § 3 přiznává zaměstnancům do 10 let nedobrovolně vystoupivším odbytné a o zaměstnancích vystoupivších nedobrovolně po 10 letech se již nezmiňuje, zřejmo, že platí o těchto § 1, takže ti, kdo po 10 letech ze služby nedobrovolně, aniž byli disciplinárně propuštěni, vystoupí, mají nárok na pensi. Podle toho Matěj S., jenž, jak jsou strany v tom za jedno, odešel ze služby po 10 služebních letech nedobrovolně, nikoli však z trestu, má nárok na pensi, byť i nedosloužil 40 let a není invalidním. V Harrachovských normálech, již uvedených a také v zákonech čís. 74/1896 a čís. 2/1920 nikde se nestanoví, že zaměstnanec, vystoupivší ze služby a mající nárok na pensi, nesmí mít výdělečné zaměstnání, na příklad že nesmí býti jinde ve službě, a nikde se nestanoví, že jinak nároku na pensi ať dočasně nebo vůbec pozbývá. Přísluší proto Matěji S-ovi pense, i když, jak jest zjištěno, jest po svém vystoupení jinde ve službě. Podle toho odepřely nižší soudy Matěji S-ovi nárok na pensi a zamítly žalobu neprávem a bylo o žalobním nároku, když o výši pense není sporu, uznati, jak se stalo.

Čís. 9123.

Přiměřenost žádaného výživného a výše možného výdělku nemanželského otce nejsou skutkovými okolnostmi (§§ 396, 442 c. ř. s.), nýbrž právním posouzením věci.

(Rozh. ze dne 22. srpna 1929, Rv I 654/29.)